

op: te voorzien viel dat het in gijzeling nemen van hoge Duitse officieren tot een escalatie zou leiden welke nog méér slachtoffers zou doen vallen onder de burgerij. Thijssen zal dat ook wel beseft hebben; vandaar zijn punt 3 – maar lagen ‘onbewoonde trajecten tussen twee plaatsen’ niet nog steeds op het grondgebied van een gemeente waar de bezetter, zoals hij in Putten had gedaan, zware represailles kon nemen?

Dijkmans reactie op Thijssens nieuwe aanwijzingen was, zijn functie ter beschikking te stellen; hij schreef (11 oktober) dat hij zich ‘kapot (werkte) zonder noemenswaardig resultaat te bereiken.’¹ Thijssen weigerde de ontslaaanvraag in te willigen, ‘ontslag uit de dienst aan een soldaat in oorlogstijd kan’, antwoordde hij, ‘alleen worden gegeven om medische redenen’, hij vroeg Dijkman zich te laten onderzoeken door een van de met de Raad van Verzet samenwerkende artsen en gaf hem in afwachting van diens rapport ‘twee weken ziekteverlof’.² Kennelijk besepte Thijssen niet dat Dijkman die op de Veluwe rusteloos in touw was geweest, aan het einde was van zijn psychische krachten. De gevolgen waren rampzalig.

Op 18 oktober deed Dijkman aan Thijssen weten dat hij weer zijn functie van brigadecommandant van de RVV zou gaan uitoefenen. Prompt instrueerde Thijssen hem: ‘a. Voortgaan met aanvallen Duits verkeer . . . Veel wegversperringen aanleggen, desnoods arbeid bevolking voor dit doel vorderen . . . b. Overvalwerk voortzetten waar dit . . . maar enigszins mogelijk is. Oefenen met leggen wegversperringen onder vuur . . . c. Waar mogelijk overvallen op auto’s en stafkwartieren en trachten gegevens te bemachtigen’³ – dat was precies het type actie dat tot de represailles tegen Putten had geleid! Dáár voelde Dijkman niet voor, maar hij zette zich in het hoofd dat hij een andere actie kon uitvoeren die, als zij slaagde, een belangrijk positief effect zou hebben: een gewapende overval op het concentratiekamp Amersfoort ter bevrijding van alle gevangenen – hetzelfde kamp waar de mannen uit Putten in eerste instantie waren heengevoerd. Met de voorbereiding van die actie was hij nog bezig (hij had er de hulp bij van een gedeserteerde Duitse officier) toen, als gevolg van het ‘doorslaan’ van een van de leden van zijn brigade, de *SD* uit Apeldoorn op 15 november een inval deed bij bakker Drost in Ermelo waarbij bleek dat Dijkman dáár, d.w.z. op zijn normale adres

¹ Dijkmans brief aan Thijssen van 11 oktober '44 is niet bewaard gebleven maar Thijssen schreef twee dagen later in zijn antwoord: ‘Ge schrijft dat ge u kapot werkt zonder noemenswaardig resultaat te bereiken.’ (RVV, 1 g). ² Brief, 11 okt. 1944, van J. Thijssen aan B. Dijkman (a.v.). ³ A.v., 19 okt. 1944 (a.v.).